

Pedagogisch Didactisch Beleidsplan

versie december 2023

Inleiding

Dit Pedagogisch Didactisch Beleidsplan wordt gehanteerd als basisplan en leidraad en is in eerste instantie bedoeld om personeelsleden, ouders, verzorgers en andere belangstellenden te informeren over de gang van zaken bij DONS Opvang. Het omvat zowel het pedagogisch als didactisch handelen in de dagelijkse praktijk. De term 'didactisch' is toegevoegd, omdat wij met (kunstvak)docenten werken en hun didactische vaardigheden verweven zijn met het pedagogisch handelen.

Naast dit Pedagogisch Didactisch Beleidsplan is er per opvanglocatie een Werkplan. In de Werkplannen staat de locatiespecifieke praktische uitvoering van de opvang beschreven en het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid.

DONS Opvang streeft naar het bieden van kwalitatief goede opvang. Het vastleggen van zaken in een Pedagogisch Didactisch Beleidsplan beschouwen wij als onderdeel van het leveren van kwaliteit. Daarnaast wordt de kwaliteit gewaarborgd door de hoge eisen die worden gesteld door de gemeente. Deze eisen zijn vastgelegd in de Wet Kinderopvang. De naleving van de Wet Kinderopvang wordt gecontroleerd door de GGD in opdracht van de gemeente Amsterdam en de gemeente Bussum.

Het Pedagogisch Didactisch Beleidsplan van DONS wordt na elke wijziging ter advies voorgelegd aan de oudercommissies van alle DONS-locaties.

Amsterdam, oktober 2023

INHOUDSOPGAVE

1	Identiteit	3
	Missie	3
	Visie	3
2	DONS dagelijks	4
	Groepen	4
	Dagritme	5
	DONS-contract	5
	Wennen	6
	Bijzondere dagen	6
3	Communicatie	7
	Contact met ouders	7
	Contact met school	8
4	Pedagogisch didactisch handelen	9
	Doorlopende Ontwikkeling Na School	9
	Basisbehoeften	9
	Pedagogische doelen	10
	Pedagogische middelen	13
	Didactische vaardigheden	13
	Differentiatie	13
	Kindvolgsysteem	14
5	Veiligheid en Gezondheid	16
	DONS en de Wet Kinderopvang	16
	Gezondheid	18
	Veiligheid	19
6	DONS-personeel	21
	Personeelsbeleid	21
	Docenten in opleiding	21
	Oproepkrachten	21

1 Identiteit

Bij DONS word je ontvangen met zorg en aandacht,
bij DONS voel je je welkom.
Je wordt uitgenodigd en uitgedaagd om te zijn wie je bent,
te ontdekken wie je wilt zijn en waartoe je in staat bent.

Missie

DONS Opvang schept een speelveld tussen opvang en onderwijs. Bevlogen teams van vakdocenten creëren een vertrouwde, rijke en dynamische omgeving waarvan we samen de grenzen aftasten. Met liefde, aandacht en alle beschikbare kunst- en bewegingsvormen, zorgen we voor houvast en ruimte voor kinderen om in hun natuurlijke nieuwsgierigheid en leergierigheid te voorzien, zichzelf te zijn en te groeien.

Visie

DONS wil er graag zijn voor zoveel mogelijk kinderen in Amsterdam en de regio, koersend op een geleidelijke groei, vanuit een solide basis en overtuigd van haar concept. Op de scholen waar wij in deelgebruik van de ruimtes de BSO verzorgen, wordt de bijdrage van DONS op waarde geschat. We streven naar samenwerking, een gezamenlijke pedagogische lijn en gedeelde zorg voor de kinderen tijdens en na schooltijd.

2 DONS dagelijks

Groepen

Kinderen worden opgevangen in horizontale basisgroepen. DONS-docenten kunnen zodoende makkelijker aansluiten op de behoeften en belevingswereld van de kinderen en de activiteiten en interactievaardigheden aanpassen op de betreffende leeftijd. De omvang van de groepen, het aantal kindplaatsen en de samenstellingen per DONS-locatie zijn te vinden in het *Werkplan* van de betreffende locatie.

Bij DONS heet een basisgroep een **kleurgroep**, iedere groep heeft een eigen kleur. Bij de DONS-docenten is bekend welke kinderen op welke dag komen en wie in welke kleurgroep zit. De kinderen weten zelf ook in welke kleurgroep ze zijn ingedeeld en welke DONS-docenten op die dag tijdens dat blok bij die groep horen. Dit is ook zichtbaar door het kleurlint dat de kinderen dragen. Dit lint levert het kind in bij de betreffende DONS-docent als het aan het eind van de dag afscheid neemt van DONS.

Samenvoegen

In bepaalde situaties kan voor gekozen worden om kleurgroepen samen te voegen. Bij de samenvoeging zijn vaste DONS-docenten aanwezig en is de structuur van de dag gelijk, dus herkenbaar voor het kind. Ouders worden van dit samenvoegen van tevoren op de hoogte gebracht en geven hiervoor toestemming.

Samenvoeging van groepen is mogelijk bij DONS:

- bij structureel lagere bezetting van groepen, zoals op de woensdagen en vrijdagen of bij de start van een nieuwe DONS-locatie;
- bij veel afmeldingen tijdens lange studie- en/of vakantiedagen.

Kleurwissel

Wat betreft het verplaatsen van kinderen naar een andere kleurgroep zijn we afhankelijk van wat de Wet Kinderopvang ons voorschrijft. Ook de logistiek speelt een grote rol. Daarnaast proberen we zoveel mogelijk rekening te houden met de groepsdynamiek en de wensen van het kind en de ouders. Het gebeurt één, soms twee keer per jaar, dat een DONS-kind van kleurgroep verandert. Dit wordt bepaald door de locatiemanager. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.

Beroepskracht-Kind Ratio (BKR)

Bij een horizontale groepssamenstelling is de toegestane BKR voor kinderen tot 7 jaar minimaal 1 op 10 met een maximale groepsgrootte van 20 kinderen en voor kinderen vanaf 7 jaar ten minste 1 op 12 met een maximale groepsgrootte van 24 kinderen.

Drie-uursregeling

Tijdens een reguliere DONS-middag werken de docenten van 14:00 tot 18:30. Studiedagen of vakantiedagen worden 'lange DONS-dagen' genoemd en duren van 08:00 tot 18:30. De docenten pauzeren op lange dagen een half uur op het midden van de dag en lossen elkaar daarin af. Hierdoor staan er op sommige momenten minder docenten op de groep. Dit kan ook voorkomen tijdens het opstarten of afsluiten van de dag. Dit wordt het afwijken van de Beroepskracht Kind Ratio (BKR) genoemd. De Wet Kinderopvang stelt dat er per dag maximaal 3 uur mag worden afgeweken van de Beroepskracht Kind Ratio.

In het dagprogramma houden we hier rekening mee door gestructureerde activiteiten aan te bieden op de momenten waarop er minder docenten op de groep staan. We creëren rust en veiligheid voor de kinderen door bijvoorbeeld een boek voor te lezen of van tevoren voorbereiden speelhoeken te creëren waarbij kinderen zelf mogen kiezen waarmee ze willen spelen.

Dagritme

DONS maakt gebruik van de ruimtes binnen de school. We maken veelvuldig gebruik van de 'vrije ruimtes', zoals de speelzaal en het bevo-lokaal. DONS-tijd is vrije tijd, de mogelijkheid tot vrij spel betreft het merendeel van de dag. Het is belangrijk dat kinderen zich in eigen tempo vrij kunnen bewegen, hun energie kwijt kunnen en de keuze hebben spel op te zoeken of zich juist even terug te trekken. DONS hanteert per schooljaar vier blokken van tien weken, waarin het activiteitenprogramma per dag, per kleurgroep een eigen thema heeft, begeleid door dezelfde docenten. De activiteiten beslaan lessen in theater, beeldende vorming, muziek, dans en sport. Het ritme van een **DONS-dag** is ieder blok hetzelfde:

De school is uit!

De kinderen worden opgevangen en krijgen eten en drinken. We nemen tijd om de dag door te nemen en/of een verhaal te vertellen. Daarna gaan we vrij en begeleid spelen, zo mogelijk buiten.

Tijd voor een activiteit!

De kinderen gaan aan de slag met de bij dat blok en die kleur behorende DONS-docenten. Een activiteit duurt een half uur tot een uur.

Dagsluiting

Wij vinden het belangrijk dat kinderen hun (school)dag beëindigen met een vast ritueel. De dag wordt dan ook gezamenlijk afgesloten met zang, dans en spel. Of kinderen laten aan elkaar zien wat zij die dag gedaan hebben. Hierbij leren de kinderen zichzelf te presenteren aan publiek. Ook leren ze zich als publiek op te stellen, waarbij luisteren en kijken naar en waarderen van het werk van de ander voorop staat. **Ouders zijn hierbij van harte welkom!** Na de Dagsluiting mogen de kinderen vrij kiezen. We stellen het op prijs als ouders hun kind niet eerder dan 17.30 uur ophalen i.v.m. ons activiteitenprogramma (uitzonderingen daargelaten).

DONS tijdens schooltijd

Bijzonder aan DONS is dat wij als enige opvangorganisatie ook **lessen onder schooltijd** verzorgen. Hiervoor werken we nauw samen met de schoolteams. Deze constructie is mogelijk omdat wij met hbo-geschoolde docenten werken. We verzorgen bijvoorbeeld lessen op het creatieve vlak, klassenpodia of lessen in sociale vaardigheden.

Op sommige locaties verzorgt DONS de tussenschoolse opvang (TSO/ DNO). De invulling hiervan is afgestemd op de wensen van de betreffende school. DONS zorgt in ieder geval voor een doorlopende pedagogische lijn en creatieve en actieve betrokkenheid, op het plein of in de klas.

DONS-contract

Opvang bij DONS is mogelijk vanaf één dag per week. Een contract met DONS geeft recht op opvang tijdens schooldagen, maar ook tijdens vakantie- en studiedagen die op deze dag van de week vallen.

Ruilen is mogelijk binnen een maand of binnen een schoolvakantie en kan aangevraagd worden via de Ouder-app of het Ouderportaal. Reguliere dagen kunnen niet worden geruild met vakantie- en/of studiedagen. De ouder ontvangt binnen twee dagen een antwoord op de aanvraag via de Ouder-app of het Ouderportaal. Ouders dienen zelf hun kind en de leerkracht op school hierover te informeren.

Een **extra DONS-dag** kan aangevraagd worden via de Ouder-app of het Ouderportaal. Extra dagen gaan altijd aan de hand van de openingstijden van de specifieke dag en kunnen niet per halve dag of uur worden afgenomen. Wij kijken of er in de kleurgroep van het kind plek is. De ouder ontvangt binnen twee dagen een antwoord op de aanvraag via de Ouder-app of het Ouderportaal. Ouders dienen zelf hun kind en de leerkracht op school hierover te informeren.

Om ouders maximaal profijt te geven van hun opvangcontract, mogen zij binnen schoolvakanties alle contractdagen **bundelen**. Zo geeft bijvoorbeeld twee contractdagen bij DONS recht op vier opvangdagen (2 weken x 2 dagen) in bijvoorbeeld een voorjaarsvakantie en twaalf opvangdagen (6 weken x 2 dagen) binnen de zomervakantie. Ouders kunnen deze dagen inplannen zoals ze zelf willen, verdeeld over de zomervakantieweken, mits de planning het toelaat. Alle ouders ontvangen een Nieuwsbrief met het verzoek om hun zomerplanning door te geven.

Afmelden of eerder ophalen

Als een kind niet naar DONS komt op een contractdag, is het belangrijk dat er van tevoren via de ouderlogin of eventueel op de dag zelf per sms-bericht bij de betreffende locatie afgemeld wordt voor DONS, ook als er reeds bij school is afgemeld. De ouder dient het kind en de groepsleerkracht van tevoren in te lichten. Wij verwachten dat kinderen niet voor 17.30 uur opgehaald worden, in verband met de activiteiten. Is dit bij uitzondering wel het geval, dan vernemen wij dit graag van tevoren per sms. Telefoonnummers zijn te vinden op de locatiepagina's op onze website www.donsopvang.nl. Als ouders hun kind niet zelf komen halen, dienen ze dit van tevoren te laten weten. Uit veiligheidsoverwegingen geven wij kinderen niet zonder toestemming van de ouders mee aan derden. Om diezelfde reden kunnen kinderen alleen opgehaald worden door iemand van boven de 12 jaar.

Wennen

Als een nieuw kind is aangemeld bij DONS en het contract is rond, vindt er telefonisch contact tussen de ouders en de locatiemanager plaats om een afspraak op de locatie te maken voor een **Wegwijsgesprek**. Tijdens dit gesprek wisselen we informatie uit en kan het kind eventueel alvast kennismaken met DONS. Het wegwijsgesprek is vooral bedoeld om kennis te maken, maar ook om vragen te beantwoorden en eventuele bijzonderheden met de ouder te bespreken voordat DONS een kind gaat opvangen.

DONS heeft geen vastomlijnd **wenbeleid**. De mate waarin een kind moet wennen, verschilt namelijk sterk per kind. Op de eerste DONS-dag kunnen ouders een halve of hele dag 'meelopen' met het kind. Of het kind kan een paar uur wennen bij DONS en wordt eerder door de ouder opgehaald. Dit laatste is echter alleen mogelijk vanaf het moment dat het DONS-contract is ingegaan. Kinderen mogen officieel vanaf hun vierde levensjaar worden opgevangen, wennen met een ouder erbij mag ook wanneer het kind drie is. De docent geeft kinderen extra aandacht en begeleiding tijdens de eerste DONS-dagen.

De overstap naar een andere kleurgroep, het '**intern wennen**', wordt bepaald door de locatiemanager, die alle kinderen kent en hun creatieve en sociale ontwikkeling volgt. Als een kind toe is aan een nieuwe uitdaging of vanwege vriendschappen naar een andere groep wil, wordt dit besproken en afgewogen.

Bijzondere dagen

Tijdens door het Rijk erkende nationale feestdagen is DONS gesloten. Op overige bijzondere dagen, zoals **studie- en vakantiedagen**, is DONS open van 8.00 uur tot 18.30 uur. Wij verwachten de kinderen zonder afmelding op die dagen om **uiterlijk 09.30 uur** op de betreffende locatie. Wanneer ouders kinderen voor 17.00 uur op willen halen, dan is het belangrijk dit tijdens het brengmoment aan de aanwezige dagleiding te melden, zodat hier rekening mee gehouden kan worden bij het maken van de planning en eventuele uitstapjes.

De **woensdagen** bij DONS kennen een relatief lage bezetting. Hierdoor zijn niet alle DONS-locaties op deze dag geopend. Voor meer informatie, zie het *Werkplan* van de betreffende locatie, of de pagina *Openingstijden* op onze website.

Tijdens de **Zomervakantie** verzorgt DONS een aangepast programma met verschillende thema's. We streven ernaar elk jaar een mooie buitenlocatie te reserveren, zoals een tof scoutinggebouw, een mooi natuurcentrum of een sportcomplex midden in een natuur- en recreatiegebied. Wanneer we tijdens sommige dagen of met een gedeelte van de kinderen thuisblijven, toveren we de school om tot een zomerparadijs en doen we regelmatig uitstapjes. Meer informatie over de Zomervakantie is te vinden op onze website. Kinderen krijgen ook ieder jaar een Zomer Handboek mee naar huis. Voor meer informatie over de werkwijze gedurende de

zomer komt in het Zomer Draaiboeken voor de DONS-docenten.

3 Communicatie

Contact met ouders

Een goede samenwerking met ouders is van groot belang: een vertrouwde relatie en goede informatieoverdracht tussen het DONS-team en ouders leidt tot meer kwaliteit voor de kinderen. Kinderen voelen zich daardoor veiliger en DONS-docenten kunnen met behulp van de informatie van de ouders beter inspelen op ieder kind. Ook kunnen we er zo voor zorgen dat de opvoedomgevingen, thuis en opvang, goed op elkaar zijn afgestemd.

In gesprek

Op reguliere opvangdagen spreken we de ouders voornamelijk bij het ophalen, over hoe de dag is verlopen, hoe het kind de dag heeft beleefd en of er bijzonderheden zijn. Wij hechten veel waarde aan dit dagelijkse overdrachtsmoment. Een uitgebreider gesprek kan aangevraagd worden als dat nodig of gewenst is, op ons initiatief of op initiatief van de ouders. Als de opvang wordt beëindigd, is er de mogelijkheid voor een eindgesprek met de betreffende locatiemanager.

Ouderlogin

Bij het ingaan van het DONS-contract krijgen ouders een eigen ouderlogin. Met deze code kunnen ouders zelf ruildagen, extra opvangdagen en vakantiedagen aanvragen of afwezigheid aangeven. Aanvragen worden goedgekeurd afhankelijk van de beschikbaarheid.

Nieuws

DONS probeert ouders zo duidelijk mogelijk te informeren over alle activiteiten die zich tijdens de opvang afspelen. Deze informatie bereikt de ouders door

- Pushberichten en Activiteitenprogramma via de Ouder-app;
- Nieuwsberichten op de website en op de prikborden;
- Een regelmatige update van onze website.

Klachtenregeling

Waar het gaat om communicatie vinden wij het belangrijk dat er respectvol en fatsoenlijk met elkaar wordt omgegaan, ook in situaties waarin sprake is van irritatie, boosheid of verschil van mening. We willen duidelijk zijn, zodat misstanden en verkeerde verwachtingen kunnen worden voorkomen. We streven naar adequate informatieverstrekking, open communicatie en korte lijnen met ouders. Dit zorgt voor een geborgen klimaat, waarbij ouders zich niet geremd hoeven te voelen om ons aan te spreken wanneer er iets misgaat. Als ouders een klacht hebben over de werkwijze of het personeel van DONS, zijn zij niet verplicht eerst contact op te nemen met één van de docenten, de beleidscoördinator, de directie of de oudercommissie van de DONS-locatie. We hopen natuurlijk dat dit wel gebeurt. We nemen klachten namelijk heel serieus en zullen in goed overleg met ouders ervoor proberen te zorgen dat zij hun kind(eren) met het volste vertrouwen naar DONS opvang (blijven) brengen.

Mocht de klacht niet naar behoren of naar wens behandeld zijn, dan kunnen ouders een klachtenformulier invullen, welke te downloaden is via onze website. Mocht de klacht alsnog bestaan, dan kunnen ouders een officiële klacht indienen. DONS is lid van de [Geschillencommissie](#).

Oudercommissie

DONS werkt vraag- en samenwerkingsgericht en wil een toegankelijk BSO-aanbod bieden, waarbij de ontwikkeling van de kinderen voorop staat. Ouders worden actief en informeel betrokken bij het beleid van de organisatie. Elke DONS-locatie heeft een eigen oudercommissie.

Deze OC's hebben de taak om

- de belangen van de kinderen en ouders van DONS zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen;
- te adviseren over de kwaliteit van de opvang bij DONS;
- ontwikkelingen rond de kinderopvang kritisch te volgen;
- te adviseren bij wijzigingen in beleid en kosten (bijvoorbeeld uitbreiding kindplaatsen en wijziging tarief);
- bij de jaarlijkse GGD-Inspectie de gevraagde (onafhankelijke) informatie te geven over DONS.

De oudercommissies zijn te bereiken per mail, te richten aan de OC van een specifieke DONS-locatie, via ocdonge@donsopvang.nl; ocscholekster@donsopvang.nl enz.

Contact met de school

DONS Werkgroep

Om de vervlechting van school met de buitenschoolse opvang verder vorm te geven en om beter aan te sluiten bij de doelen van de school en de DONS-kinderen, kan er een werkgroep worden aangesteld. Deze werkgroep bestaat uit leerkrachten van het vaste leerkrachtenteam van de school en heeft o.a. tot doel de wederzijdse samenwerking beter te laten verlopen. Zowel op het gebied van omgang met kinderen als over bijvoorbeeld het gezamenlijk gebruik van ruimtes, gedeelde verantwoordelijkheid of gezamenlijke evenementen.

Kind Informatie

DONS werkt nauw samen met de school en zal bij het signaleren van opvallend gedrag (positief of negatief) dit mondeling bespreken met de ouders en met toestemming van de ouders ook met de vaste groepsleerkracht en eventueel andere instanties. Wanneer wij ons zorgen maken over een kind zullen we de ouders in een vroeg stadium betrekken en de stappen uit het *Protocol Opvallend gedrag* doorlopen. In uitzonderlijke gevallen is er ook observatie en rapportage ten aanzien van gevoelige onderwerpen. Deze worden elders vastgelegd en dienen een ander doel. Zie hiervoor onze *Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling*.

4 Pedagogisch didactisch handelen

Doorlopende Ontwikkeling Na School

DONS is de letterlijke afkorting van **Doorlopende Ontwikkeling Na School**. DONS wil meer dan alleen buitenschoolse opvang verzorgen. Door actief met kinderen bezig te zijn, beogen we een extra bijdrage aan hun ontwikkeling mee te geven. Omdat wij met uitsluitend vakdocenten werken, die gespecialiseerd zijn in theater, beeldende vorming, muziek, dans en sport, kunnen wij naast een actieve opvang ook gericht onderwijs aanbieden. De extra aandacht voor deze disciplines is van groot belang. Een kind wordt zo in de breedte, dat wil zeggen op meerdere ontwikkelingsgebieden, aangesproken. De activiteiten dragen bij aan een brede persoonsvorming, cultuuronderwijs wordt als onmisbaar gezien voor de vorming van jonge mensen tot kritische volwassenen. Overigens vinden wij het plezier dat kinderen aan deze activiteiten beleven en het ontwikkelen van talenten, van evenzo grote waarde. Naast het culturele programma is de invulling van de vrije tijd erg belangrijk. Dit wordt gekenmerkt door het speelse karakter, waarbij plezier van de kinderen en eigen keuze voorop staat.

Eén van de pijlers van het DONS-concept is de samenwerking met de basisscholen waar we gestationeerd zijn. We bieden lessen aan onder schooltijd, we helpen mee met vieringen en evenementen en houden een open lijn tussen groepsleerkrachten en DONS-docenten. Op sommige scholen verzorgen wij ook de tussenschoolse opvang.

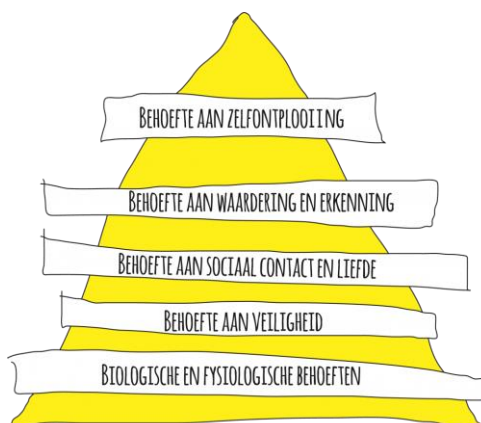
De ontwikkeling van kinderen stopt niet na schooltijd. Hun creativiteit en hun sociale en cognitieve vaardigheden zijn altijd in beweging, juist wanneer kinderen zich ontspannen of vrij spelen. DONS heeft de ambitie om deze ontwikkeling te stimuleren en te volgen.

Hierin werken wij nauw samen met de vaste groepsleerkracht van het kind en eventueel de intern begeleider of remedial teacher. Deze samenwerking bestaat uit informeren en afstemmen.

Basisbehoeften

Kinderen hebben recht op opvoeding en ondersteuning zodat zij hun mogelijkheden en talenten kunnen ontwikkelen. DONS levert in aanvulling op de overige opvoedomgevingen, school en thuis, een belangrijke bijdrage door het creëren van optimale ontwikkelingsmogelijkheden en leermomenten. De Piramide van Maslow illustreert van onderen naar boven de vijf basisbehoeften om tot ontwikkeling, tot zelfontplooiing te komen.

Kennis, creativiteit, problemen oplossen, ethiek, zelfbewustzijn

Eigenwaarde, respect van en voor anderen, verantwoordelijkheid

Affectie, vriendschap, erbij horen, relaties

Zekerheid, duidelijkheid, orde, stabiliteit, bescherming, grenzen

Voedsel, drinken, onderdak, verzorging, ontspanning, beweging

De volgorde van de basisbehoeften is niet willekeurig gekozen. Daarnaast gaat Maslow uit van het principe dat iedereen behoefte heeft aan zelfontplooiing en dus alle voorliggende behoeften wil vervullen. Plezier en volledig kunnen opgaan in een activiteit zijn volgens Maslow belangrijke pijlers om te kunnen leren.

Welbevinden en betrokkenheid zijn voor ons de uiting van de kinderen of aan de basisbehoeften voldaan is. De

pedagogische doelen en didactische vaardigheden vormen onze werkwijze om aan de basisbehoeften te voldoen en te zorgen dat kinderen zich bij DONS kunnen bewegen in een veilige, gezonde, liefdevolle en sociale leefomgeving.

Pedagogische doelen

De vier pedagogische basisdoelen, beschreven door de Nederlandse pedagoge Riksen-Walraven, zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang en dienen als leidraad bij het bewaken van de pedagogische kwaliteit. Hieronder volgt een beknopte omschrijving van deze vier doelen. In het *Pedagogisch Didactisch Werkplan* (locatie-specifiek) gaan we hier uitgebreider op in en beschrijven we aan de hand van voorbeelden hoe we hier bij DONS in de dagelijkse praktijk vorm aan geven.

Bieden van emotionele en fysieke veiligheid

Veiligheid is in het belang van het welbevinden van de kinderen en een voorwaarde voor het realiseren van de overige pedagogische basisdoelen. Voor het gevoel van veiligheid zijn de volgende aspecten van belang: Vertrouwde relaties met DONS-docenten; Vertrouwde relaties tussen de kinderen; Voorspelbaarheid van de leefomgeving; Vertrouwen tussen DONS-docenten en ouders. Vanuit die veiligheid kunnen kinderen op zoek naar nieuwe ontdekkingen en avonturen.

● **Vertrouwde relaties met de DONS-docenten**

We zorgen dat kinderen zich welkom voelen bij DONS en dat ze weten dat we er zijn als ze ons nodig hebben. Dat ze erop kunnen vertrouwen dat de docent alle kinderen gelijkwaardig behandelt en adequaat optreedt tegen vervelend, oneerlijk of bedreigend gedrag. Reageren op conflictsituaties is daarbij niet afdoende. Wij vinden dat het accent moet liggen op **preventie**. We zorgen voor een **positieve sfeer** in de groep door zelf een positieve houding aan te nemen en positief grenzen te stellen.

We gaan zorgvuldig om met de **emoties van kinderen** door deze te erkennen en ruimte te geven, door begrip te tonen en troost te bieden, te luisteren en (na) te bespreken en de individuele expressie te stimuleren. Gedurende de dag is er ruimte om zowel mooie momenten als vervelende gebeurtenissen bespreekbaar te maken. Bij een voorval of probleem wordt er samen met de kinderen naar een oplossing gezocht. Tijdens de activiteiten kunnen thema's aangekaart worden die gevoelig liggen bij sommigen. Onder begeleiding van een DONS-docent zal er met de kinderen op een passende manier over worden gesproken.

Ieder kind wordt wel eens geplaagd. Mocht een kind structureel het slachtoffer zijn van **pesten**, dan heeft dit schadelijke gevolgen voor de ontwikkeling van het kind. Door de voortdurende aandacht voor de relatie tussen kinderen onderling en tussen kinderen en groepsdocenten, proberen wij een veilig klimaat te creëren. Hierdoor is pesten bespreekbaar en krijgt het weinig kans.

In die gevallen dat vastgesteld wordt dat er gepest wordt, worden er speciale maatregelen getroffen om een einde te maken aan het pesten. Mochten ouders het vermoeden hebben dat hun kind pest of gepest wordt, dan sporen we hen aan om dit zo snel mogelijk met ons te bespreken. Het beste is dan een mondelinge afspraak te maken met de locatiemanager.

Op de scholen waar DONS locaties heeft, wordt gewerkt met verschillende programma's. De lijn van pedagogiek van de betreffende locatie willen wij zoveel mogelijk volgen, ook op het gebied van sociale vaardigheden en interactie tussen kinderen. Dit betekent dat DONS het **pestprotocol** en het programma voor *sociale vaardigheden* volgt dat op de betreffende school gebruikt wordt. Meer informatie hierover is te vinden in het *Pedagogisch Didactisch Werkplan* van de betreffende DONS-locatie of op de website van de school.

● **Vertrouwde relaties tussen de kinderen**

DONS vangt de kinderen op van de school waar we gestationeerd zijn. De aanwezigheid van bekende kinderen draagt bij aan een gevoel van veiligheid. Toch kennen de kleurgroepen bij DONS soms gedeeltelijk een andere samenstelling dan de groepen op school. De DONS-docenten zorgen ervoor dat kinderen zich veilig bij elkaar

voelen door kinderen te begeleiden en te stimuleren om samen te werken en te spelen, te delen, zich te verplaatsen in elkaar en problemen op te lossen. Het leren opbouwen van goede relaties met anderen betekent leren geven en nemen, op je beurt wachten en voor jezelf op kunnen komen. Bij DONS zijn kinderen in de gelegenheid deze vaardigheden te oefenen. We motiveren onderlinge positieve contacten en vriendschappen en zorgen dat er ruimte is voor de eigenheid van ieder kind.

- **Vertrouwen tussen DONS-docenten en ouders**

In een sfeer waarin wederzijds begrip voor en vertrouwen in elkaar heerst, voelt een kind zich geborgen. Als kinderen voelen dat hun ouders waardering hebben voor wat er op de BSO gebeurt, gaan zij er met een positief gevoel naartoe. Het geeft kinderen een veilig gevoel als ouder en DONS-docent waardierend over elkaar spreken en er wederzijds respect is.

- **Voorspelbaarheid van de leefomgeving**

Bij DONS vinden we het belangrijk een **geborgen sfeer** te creëren en te bewaken, een thuis waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Een prettige omgeving waarin kinderen zich bij (D)ons gezien, op hun gemak en gewaardeerd voelen en zich op eigen tempo kunnen ontwikkelen. Duidelijke regels en afspraken (zie *Huisregels* en *Werkafspraken* in het *Werkplan* van de betreffende DONS-locatie) zorgen ervoor dat kinderen zich prettig voelen. Met een aantrekkelijk en vertrouwd dagritme, weten de kinderen bij DONS waar ze aan toe zijn.

Stimuleren van persoonlijke vaardigheden

De natuurlijke ontwikkelkracht van kinderen is enorm, maar neemt af wanneer leren ‘moeten’, ‘saai’ of zelfs ‘moeilijk’ wordt. Belangrijk is dat kinderen plezier kunnen maken. **Spelen** is dan ook het primaire middel waarmee kinderen de fysieke en intellectuele vaardigheden oefenen die ze nodig hebben om zich succesvol te ontwikkelen. Het middel waarmee kinderen leren om vrienden te maken, angsten te overwinnen, hun eigen problemen op te lossen en controle te krijgen over hun eigen leven.

Spelen betekent zelf beleven, zelf onderzoeken, zelf ervaringen opdoen, waarbij al je zintuigen worden ingezet. Het zijn hele concrete belevingen. Dat maakt het zinvolle, betekenisvolle ervaringen.

Binnen zowel vrij spel als de activiteiten schept DONS mogelijkheden om te spelen. We bieden werkvormen vanuit het creatieve vlak en houden rekening met leeftijd of ontwikkelingsniveau. Met de **creatieve ontwikkeling** is ook de **cognitieve ontwikkeling** verweven. Zo oefenen we bijvoorbeeld met tellen tijdens het spontaan ontstane “kokkerellen” in de zandbak, verrijken we de woordenschat tijdens een theaterles, of dagen we het geheugen uit tijdens een quiz.

Bij DONS is er veel ruimte voor **talentontwikkeling**. We proberen niet alleen aan te sluiten bij wat het kind nog kan leren, maar ook bij waar het al goed in is. We leren kinderen om te gaan met deze (on)mogelijkheden. Dit doen we door goede observatie en stimulatie bij talentontwikkeling, o.a. door een gedifferentieerd aanbod van activiteiten. Door het aanbieden van bewegingslessen, zoals dans, gym en yoga, komt de ontwikkeling van de **grove motoriek** volop aan bod. Door o.a. lessen beeldende vorming is er aandacht voor de **fijne motoriek**.

We stimuleren **zelfstandigheid** door kinderen taakjes te geven, probleemoplossend te leren denken en verantwoordelijkheid te geven. We beogen recht te doen aan de **eigenheid** door het stimuleren van eigen inbreng en individuele expressie en een **positief zelfbeeld** te ontwikkelen door positieve feedback en complimenten. Kinderen leren door naar elkaar te kijken en te luisteren en open te staan voor de verschillen en

overeenkomsten tussen zichzelf en een ander. Bij DONS wordt ieders invulling van een activiteit serieus genomen en positief benaderd. We bieden de ruimte voor de kinderen om zelf te experimenteren en creëren een stemming waarbij het proces belangrijker is dan het resultaat. Wanneer een kind met eigen initiatieven komt, stimuleren wij dit door deze in de les te verwerken of afzonderlijk te presenteren.

Begeleiden van de sociale ontwikkeling

De relaties tussen de kinderen onderling is van groot belang voor het gevoel van **veiligheid**. Wij motiveren de kinderen om contact met elkaar te maken en **aandacht voor elkaar** te hebben, om **vriendschappen** aan te gaan en waar nodig helpen we hen daarbij. Ook benadrukken we het nut van samenwerken. **Sociaal gevoel en gedrag** wordt bij DONS ontwikkeld door kinderen te laten samen spelen, hen te stimuleren elkaar te helpen, samen te delen, te leren op hun beurt te wachten en te kijken en luisteren naar elkaar. Ook door bijvoorbeeld groepsspelletjes en rollenspelen leren kinderen sociale verantwoordelijkheid en belangrijke sociale vaardigheden als zich verplaatsen in een ander en hoe ze conflicten kunnen voorkomen en oplossen. Soms zoeken we de verdieping op met een groep en laten hen tijdens een activiteitenblok kennis maken met thema's als diversiteit of de mogelijke verschillen tussen jongens en meisjes.

Gelegenheid geven tot het eigen maken van normen en waarden

Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen proberen we de kinderen bij te brengen hoe ze kunnen **functioneren in een groter geheel**: in de groep, op school, bij de BSO, in de maatschappij. De DONS-docenten begeleiden de kinderen in het ervaren en leren van wat wel en niet kan en leggen uit waarom bepaalde regels bestaan, zodat kinderen zich bewust zijn van de gevolgen wanneer zij zich er niet aan houden. Ook leven we regels na die aangeven hoe we met elkaar omgaan. Wij vinden het van grote waarde sommige van deze omgangsregels af te stemmen met thuis en school. Dit heeft een positief effect op de socialisatie van kinderen. **Regels en afspraken** die een kind steeds tegenkomt in verschillende situaties, zullen sneller en beter opgevolgd worden.

Door **kinderparticipatie** betrekken we de kinderen regelmatig bij het maken van deze regels en afspraken. Kinderen leren zo om na te denken voor er een besluit wordt genomen en ze leren verantwoordelijkheid krijgen en dragen. Zodoende houden we altijd ruimte voor reflectie en discussie.

Bij het overdragen van waarden en normen is er ook aandacht voor **cultuur in bredere zin**. DONS laat kinderen kennis maken met verschillende tradities, feesten, rituelen, religieuze uitingen en wereldse kunstvormen. Waarden en normen staan sterk onder invloed van de cultuur en de tijd waarin wij leven en worden van individu op individu en van generatie op generatie doorgegeven. School en DONS vormen een bredere samenleving dan het gezin. Met een omgeving met verschillende sociale achtergronden, leefstijlen en omgangsvormen krijgen kinderen extra kansen om kennis te maken met de diversiteit van onze samenleving en blijven eigen normen en waarden niet langer vanzelfsprekend. Het is goed als zij al vroeg leren deze **open en positief** tegemoet te treden, waardoor 'anders' niet bij voorbaat 'minder' of 'verkeerd' is. De DONS-docenten zijn zich bewust van bestaande vooroordelen omtrent geloof, sociale klasse, sekse en seksuele geaardheid. En zij zijn zich bewust van het feit dat ook zij beïnvloed zijn door de omgeving waarin zij opgegroeid zijn. We proberen kritisch te staan tegenover het gedrag dat voortvloeit uit vooroordelen en vanzelfsprekendheden. Door voorbeeldgedrag laten we kinderen zien hoe andere normen en waarden te respecteren.

Pedagogische middelen

Om de pedagogische doelen te bereiken is het van belang dat we zorgen voor een **positieve groepsfeer** en

een **goede dagstructuur**. Ook de **aankleding, mogelijkheden en materialen van de binnen- en buitenruimte** zijn van belang. DONS werkt nauw samen met de ouders en de scholen waar we gestationeerd zijn, maar aan de basis ligt het persoonlijk contact met de kinderen.

De volgende zes interactievaardigheden leren ons kijken naar een kind, beter communiceren met het kind en hebben daardoor ook een positief effect op zowel de ontwikkeling als het welbevinden van het kind:

Didactische vaardigheden

De kwaliteit van de pedagogische interactie hangt samen met de didactische kwaliteiten van de groepsdocenten. Pedagogiek is de studie naar opvoeding en ontwikkeling van kind tot volwassenheid, didactiek houdt zich bezig met de vraag hoe kennis, vaardigheden en gedragingen kunnen worden overgedragen. Een breed repertoire van pedagogische en didactische vaardigheden zorgt ervoor dat we de **kinderen individueel** kunnen bieden wat ze nodig hebben. Tegelijkertijd is het van belang rekening te houden met het **groepsproces** en dit zo nodig te beïnvloeden.

Het bijbrengen van kennis, competenties en inzicht begint bij de **positieve relatie** met de kinderen, met het kunnen **inspireren en enthousiasmeren**. De groepsdocenten zijn het gewend de **aandacht** te kunnen **krijgen en vasthouden**. We kunnen **aansluiten bij de behoeften en ontwikkelingsfasen** van de kinderen of hen juist **uitdagen**. Een volgende stap in de ontwikkeling kunnen we mooi verpakken, op de juiste manier **presenteren** en hierin **differentiëren**. We kunnen het speelveld van kinderen vergroten en aantrekkelijker maken en voorwaarden scheppen waardoor kinderen kunnen beleven, uitvinden en ontdekken.

Differentiatie

Kinderen ontwikkelen zich voortdurend op alle terreinen. Een rode draad in het leren is dat de meeste kinderen nieuwsgierig zijn, graag willen leren, weten en kunnen. De meeste kinderen hebben een intrinsieke motivatie om iets nieuws onder de knie te krijgen. En ze voelen zich trots als ze iets nieuws beheersen. De rol van (mede-) opvoeder is om die drang om de wereld te ontdekken goed te begeleiden. Kinderen in de basisschoolleeftijd maken belangrijke fasen in hun ontwikkeling door, ze ontwikkelen hun eigen identiteit. Volwassenen zijn belangrijk om net dat volgende stapje te zetten, om nieuwe kennis aan te reiken en hen wegwijs te maken in de wereld. We differentiëren naar leeftijd en proberen aan te sluiten bij de ontwikkeling die past bij de verschillende leeftijdsgroepen.

4-6 JAAR

Kleuters maken bij DONS spelenderwijs kennis met theater, beeldende vorming, muziek, dans en sport en spel. Vaak is er ook kruisbestuiving tussen de vakken onderling, want voor kleuters zijn spelen en leren nog

verweven met elkaar. Kinderen krijgen de tijd, ruimte en prikkeling om motorisch, sociaal en cognitief te rijpen. Los van een opdracht kan een kind bijvoorbeeld helemaal opgaan in het mengen van verf of alleen bezig zijn met het knippen van een stuk papier. Daar is ruimte voor: bij DONS is het proces belangrijker dan het resultaat. *Voorbeeld: Een fiets is heel handig. Je kunt ermee naar school, naar zwembad of naar de supermarkt. Op de fiets kom je soms ook allerlei andere mensen tegen die onderweg zijn. Groep Groen gaat het verkeer verkennen door toneelspel en spelletjes, knippen en plakken. We spelen en onderzoeken op het plein en in de klas.*

7-9 JAAR

Deze doelgroep krijgt meer de behoefte om volgens regels te gaan spelen. Allerlei wetmatigheden worden steeds interessanter en er ontstaan meer vragen over. Deze onderzoekende houding stimuleren we graag door samen op onderzoek uit te gaan. De zelfcontrole is toegenomen, alsook de schaamte die daarmee gepaard gaat. Het is dus belangrijk dat er een veilige en heldere context bestaat waarbinnen gewerkt wordt. Op sociaal gebied verandert er veel. Vriendschappen gaan een dominantere rol spelen en er ontstaat een voorkeurshouding in groepen. Om de groep een fijne, warme plek te laten zijn, zoeken we naar manieren om samenwerking centraal te stellen.

Noemenswaardig is de kracht van theater om uit je normale context te stappen en met een totaal andere status in spel op te gaan. Daarnaast worden kinderen in deze fase autonoom, krijgen ze meer eigenheid en interesses. Dit vraagt om differentiatie in het aanbod.

Voorbeeld: Zoveel mensen op de wereld met allemaal hun eigen gebruiken, wetten, tradities en gewoontes. Dat is niet raar, dat is gewoon anders. Maar hoe anders eigenlijk? Groep Paars gaat de bijzondere gebruiken uit het buitenland eens onder de loep nemen.

10-12 JAAR

De kinderen uit de bovenbouw hebben de behoefte om zich te onderscheiden van de jongsten en daarom wat extra ruimte te krijgen voor eigen verantwoordelijkheid en keuzes. Er wordt meer ruimte geboden voor eigen initiatief, zoals het zelfstandig instuderen van een toneelstuk om later te presenteren. Verder bieden we vanaf groep Rood (7+) de mogelijkheid om zelfstandig binnen te spelen zonder constant toezicht. Er is een grotere vraag naar vrijheid, welke beantwoord wordt door meer keuzevrijheid en een actievere rol wat betreft de invulling van de activiteiten. Daarnaast heeft deze groep de meeste ervaring met de verschillende disciplines en bieden we bij DONS een reeks activiteiten aan die echte verdieping bieden.

Voorbeeld: Iedereen houdt van feestjes. Maar hoe regel je dat nou..? Hoe zorg je er voor dat je alle leuke dingen die je in je hoofd hebt ook echt voor elkaar krijgt? Wat is er nodig? Wat moet je kopen? Hoeveel kost dat? Kortom... Hoe organiseer je een feest? Groep Goud weet straks het antwoord.

Kindvolgsysteem

Observatie en rapportage

We volgen de ontwikkelingen van kinderen middels observaties, registraties, interactie, activiteiten op maat en kindbesprekingen. Individueel of in groepsverband. Het kernteam heeft onderling, per locatie, overleg over de

kinderen. Er worden notulen van de kindbesprekingen gemaakt. Deze dienen alleen voor gebruik van de DONS-docenten en zijn op verzoek ter inzage voor de ouders. Gegevens van kinderen die bij DONS weg gaan worden na één jaar vernietigd.

Kernteams

De kernteams van DONS zijn gekoppeld aan een DONS-locatie en bestaan uit de locatiemanager en een aantal DONS-docenten die meerdere dagen per week op die locatie werkzaam zijn. Deze **vaste gezichten** vergroten het draagvlak wat betreft contact met groepsleerkrachten, ouders en bovenal de kinderen en dragen hierdoor bij aan de vertrouwensrelatie. Het kernteam leert de kinderen goed kennen en heeft regelmatig contact met DONS-collega's over kinderen afzonderlijk of binnen de kleurgroep. Hierdoor kunnen de DONS-docenten beter inspringen op de behoeften van de kinderen en is er meer **zicht op hun persoonlijke ontwikkeling**. Zij zijn aanspreekpunt voor ouders en kinderen en vervullen daarmee de rol van mentor. Bijzonderheden worden besproken met een kernteamlid. Zo nodig worden er direct afspraken gemaakt met betrekking tot de verzorging en/of begeleiding van het betreffende kind.

Kindverslagen

Via KidsVision sturen de DONS-docenten elk activiteitenblok tenminste één bericht per kind in de vorm van een verslagje, een video interview of een actiefoto met korte tekst. Deze berichten kunnen ouders via de Ouder-app of het Ouderportaal bekijken.

5 Veiligheid en Gezondheid

DONS en de Wet Kinderopvang

De kwaliteit van de kinderopvang is een zaak van ouders die gebruikmaken van kinderopvang, de aanbieders van kinderopvang en de overheid. Volgens de Wet Kinderopvang zijn ondernemers in de kinderopvang verplicht verantwoorde kinderopvang aan te bieden: kinderopvang die bijdraagt aan een goede ontwikkeling van een kind in een veilige en gezonde omgeving.

Toezicht

Het kwaliteitsbeleid is vastgelegd in de 'Beleidsregels Kwaliteit Kinderopvang' als onderdeel van de Wet Kinderopvang. De gemeente is verantwoordelijk voor toezicht op de kwaliteit van de opvang. De GGD voert jaarlijks inspecties uit op alle DONS-locaties. Het Rijk is verantwoordelijk voor het landelijk toezicht hierop. De meest recente inspectierapporten van de GGD Inspectie zijn te downloaden via onze website. De rapportages zijn te vinden in het LRK via: www.landelijkregisterkinderopvang.nl

Risico-Inventarisatie

Bij het inschatten van risico's wordt door de GGD geadviseerd om van het ergste scenario uit te gaan. Het gaat er namelijk om dat wij risico's liever te hoog dan te mild inschatten en -waar mogelijk- verkleinen door:

A. Kennis en bewustzijn van kleine en grote risico's

Bij DONS vinden we dat het leerzaam is voor kinderen om te leren omgaan met kleine risico's die bij het normale leven horen. Wat doe je als de bal op straat rolt? Als je tegen een ander kind aan botst? Hoe houd je een schaar vast en hoe geef je 'm door?

Door te werken met docenten ligt de nadruk bij DONS bij 'leer het de kinderen zelf te kunnen'. Daarnaast neemt DONS uiteraard haar verantwoordelijkheid serieus en zorgt ervoor dat het personeel kennis heeft van grote risico's met daarbij de maatregelen die zijn of worden genomen om het risico te beperken. DONS zorgt ervoor dat het personeel kennis heeft van:

- Ontruimen bij brand of bommelding (EHaK en BHV, *Werkplan*)
- Eerste Hulp aan Kinderen (EHaK, *Werkplan*)
- Regels en afspraken over verkeersveiligheid (zie *Uitstapjes en vervoer, Werkplan*)
- Hoe te handelen als een kind vermist wordt (zie *Vermissing van een kind, Werkplan*)

B. Actueel houden van het veiligheids- en gezondheidsbeleid

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt actueel gehouden door periodieke evaluatie en na gebeurtenissen/veranderingen (verbouwing, ongeval, nieuwe inzichten e.d.) die daartoe aanleiding geven. Hierbij maken we gebruik van de vernieuwde Risicomonitor. Op elke DONS-locatie vervult de locatiemanager de rol van **veiligheids- en gezondheidscoördinator**.

Het is van belang dat de beroepskrachten weten welke risico's kinderen lopen en welke maatregelen hiervoor genomen moeten worden. Daarom betrekken we de DONS-docenten actief bij het beleid.

Met behulp van verschillende werkvormen denkt het team na over de grote en kleine risico's op hun locatie en in het algemeen. Gedurende het schooljaar laten we de volgende drie modules met bijbehorende thema's uit de Risicomonitor passeren:

1. Veilig gebouw en omgeving (najaar)
2. Veilig ontdekken (voorjaar)
3. Verzorgen (zomer)

C. Taken en vaardigheden; adequaat handelen

De werkzaamheden die betrekking hebben op het creëren van een frisse en veilige opvangomgeving, worden opgenomen in het *Schoonmaakrooster*, welke wordt opgesteld door de locatiemanager en te vinden is op de locatie. De werkafspraken per DONS-locatie zijn te vinden in het *Werkplan* van de betreffende locatie.

D. Voldoende en veilige materialen

Bij DONS dragen we zorg voor een goed (aan)gevulde EHBO-kist en zorgen we dat speelgoed wordt schoongemaakt en defect speelgoed wordt verwijderd. Deze punten zijn onderdeel van het *Schoonmaakrooster*.

E. Duidelijke werkafspraken en huisregels

Huisregels gelden bij DONS voor de kinderen en het personeel. Er zijn aparte regels per locatie, omdat de ruimtes en materialen kunnen verschillen. De *Werkafspraken* en *Huisregels* staan beschreven in het *Werkplan* van de betreffende locatie.

F. Controle en Evaluatie na incidenten

Mochten bepaalde incidenten vaker voorkomen, dan wordt gekeken of en hoe dit incident te voorkomen is. Mocht dit niet mogelijk zijn met een praktische oplossing, dan kan ervoor gekozen worden enkele regels of afspraken in het *Werkplan* van de betreffende locatie te wijzigen.

Veiligheid

Zorgteam

Het zorgteam is ter ondersteuning van locatiemanagers en docenten bij situaties met kinderen waar zorgen over spelen en bestaat uit Amber Bladergroen, Sanne Dorrepaal en Dewi Mensingh. Het zorgteam komt maandelijks bij elkaar en zijn tijdens DONS-uren voor locatiemanagers (of in overleg met de locatiemanager) telefonisch bereikbaar voor advies, overleg of om gezamenlijk een inschatting te maken over volgende te nemen stappen. Ook sluiten de leden van het zorgteam aan bij kind- en teambesprekingen om mee te kunnen denken over opvallend gedrag bij kinderen en een passende aanpak (*Route Opvallend Gedrag, Werkplan*).

Meldcode

Wanneer ons personeel afwijkend, zorgelijk gedrag bij een kind signaleert en hierdoor onze zorgen over dit kind alarmerend zijn, hanteert DONS de *Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling* in de vorm van het [Protocol 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang \(juni 2018\)](#).

Het geeft de stappen aan die gezet moeten worden in het proces:

1. In kaart brengen van signalen;
2. Collegiale consultatie en raadplegen advies- en meldpunt Veilig Thuis;
3. Gesprek voeren met de ouder(s);
4. Wegen van geweld aan de hand van het afwegingskader;
5. Beslissen: melden of zelf hulp organiseren en effecten volgen.

De Meldcode wordt jaarlijks onder de aandacht gebracht bij de DONS-medewerkers. Door middel van verschillende werkvormen wordt er geoefend met het signaleren, in kaart brengen en zorggesprekken met ouders. Bij aanvang van elk nieuw blok besteden we extra aandacht aan dit onderwerp tijdens de kindbesprekingen op de locaties.

Kinderopvangcentra dragen een **eigen verantwoordelijkheid** voor het **signaleren** van kindermishandeling en voor het ondernemen van actie na het signaleren. De signalen moeten worden doorgegeven aan de instanties die hulp kunnen bieden aan het gezin. De DONS-medewerkers hebben hierin een duidelijke taak. Zij zien de kinderen regelmatig en kunnen opvallend of afwijkend gedrag signaleren. Nadat zij signalen hebben opgemerkt is het ook hun taak om actie te ondernemen, waarna het protocol dat de Meldcode voorschrijft wordt gevolgd.

Onze Aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling, Amber Bladergroen en Dewi Mensingh steunen de DONS-docenten bij deze taak en geven sturing aan de uitvoering van het protocol. Zij zijn er verantwoordelijk voor dat de signalen bij de juiste instantie terechtkomen en hebben de kennis en kunde om het DONS-team te coachen

en te adviseren omtrent signalen, de Meldcode, gespreksvoering, Veilig Thuis en de procedure rondom een melding.

Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Duidelijke huisregels en werkinstructies zijn dan ook noodzakelijk om een veilige omgeving te bieden aan kinderen bij DONS. Deze regels en instructies staan beschreven in onze locatie-specifieke *Werkplannen*. Daarnaast hebben we de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als het toch gebeurt:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring) en staan ingeschreven in het [Personenregister](#).
- In het document [grensoverschrijdend gedrag in de Kinderopvang](#) staan duidelijke richtlijnen hoe te handelen bij signalen van grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling en signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door collega jegens een kind. Alle medewerkers worden jaarlijks getraind op het signaleren en de meldcode.

- Binnen DONS sturen we aan op een open cultuur waarin medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- In de locatie-specifieke Werkplannen hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe met elkaar om te gaan, waarbij respect is voor normen en waarden.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken.

Meldplicht

Bij aanwijzingen van seksueel of ander geweld tegen een kind door een werknemer, dient de werkgever dit te melden bij de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur overlegt met de werkgever of er aangifte moet worden gedaan bij de politie, die het misdrijf onderzoekt. Werknemers moeten bij aanwijzingen van geweld tegen een kind door een collega contact opnemen met hun werkgever. Vermoedt de werknemer dat de werkgever zich hier schuldig aan maakt, dan dient de werknemer aangifte te doen bij de politie. Ouders kunnen met aanwijzingen van geweld tegen een kind ook contact opnemen met de vertrouwensinspecteur.

Het team van vertrouwensinspecteurs bij de Inspectie van het Onderwijs en Kinderopvang is tijdens kantooruren te bereiken op het telefoonnummer 0900- 1113111.

Achterwacht

Bij calamiteiten dient er altijd 'een derde' oproepbaar zijn. De leden van deze achterwacht kunnen binnen 15 minuten op de locaties zijn. Welke achterwacht er stand-by is voor welke locatie, is te vinden in het locatie-specifieke *Werkplan*.

Gezondheid

Hygiëne

Hygiëne en frisse lucht hebben onze dagelijkse aandacht. Binnen de DONS-locaties wordt de gangbare huishoudelijke hygiëne gehandhaafd. Het is belangrijk dat de omgeving waar de kinderen verblijven schoon wordt gehouden (*Protocol Hygiëne, Werkplan*).

Ventilatie Voldoende ventilatie is een voorwaarde voor een gezond binnenmilieu (*Protocol Ventileren en Luchten, Werkplan*).

Zindelijkheid Het zindelijkheidsbeleid van DONS laten wij zoveel mogelijk aansluiten op het beleid van de samenwerkende scholen. Als dit beleid er niet is of niet toereikend is, vullen wij dit aan (*Protocol (on)zindelijkheid, Werkplan*).

Eten en drinken bij DONS

DONS biedt de kinderen tijdens DONS-tijd eten en drinken aan. Wij proberen een gevarieerd en zo gezond mogelijk aanbod te doen (*Protocol Voeding, Werkplan*). Daarbij houden wij rekening met een aantal factoren:

- Wensen kinderen/ouders;
- Gezondheid (weinig suikers en verzadigde vetten);
- Duurzaamheid (welzijn dier en planeet);
- Grootte van de groepen;
- Praktisch (opslagmogelijkheden op school, lokalen gebruik);
- Dagindeling DONS.

Op lange(re) DONS-dagen, zoals de woensdag en vakantie- of studiedagen, verzorgt DONS ook een lunch.

Ziekte en medicijngebruik

Bij twijfel over een (besmettelijke) ziekte of aandoening nemen wij contact op met de GGD en/of de eigen huisarts van het kind. DONS vraagt specifieke kind-informatie op (zoals bekende allergieën) bij de inschrijving en bij de start van de opvang tijdens het *Wegwijsgesprek* met ouders. Deze informatie wordt geregistreerd in de eigen administratie. Voor kinderen die medicijnen gebruiken, zal door de ouders een medicijnformulier ingevuld moeten worden (*Protocol Ziekte- en medicijngebruik, Werkplan*).

---

7 DONS-personeel

Een belangrijke factor voor de kwaliteit van de kinderopvang is de opleiding van de medewerkers. *Voldoende en gerichte opleiding stelt medewerkers in staat om boven het intuïtief of routinematig werken uit te stijgen en te*

reflecteren op hun aanbod en aanpak (Peeters 2008). Die reflectie leidt tot verbetering van de kwaliteit. De pedagogische kwaliteit is hoger in groepen met beter gekwalificeerd en geschoold personeel.

Personeelsbeleid

Tijdens de sollicitatieprocedure bij DONS wordt elke docent, naast kunde, ervaring en liefde voor het werken met kinderen, beoordeeld op pedagogische en didactische kwaliteiten. Een Pabo-diploma of relevante lerarenopleiding (gelijk aan mbo-niveau 4 of hoger) is een minimum opleidingsvereiste. De meesten hebben een hbo-opleiding gevolgd tot docent op het gebied van bijvoorbeeld theater, beeldende vorming, muziek, dans of lichamelijke opvoeding. Als een docent wordt aangenomen bij DONS Opvang, moet een recente Verklaring omtrent het Gedrag (VOG) getoond kunnen worden. DONS-docenten werken volgens de eisen die de CAO-Kinderopvang aan de werkomstandigheden stelt. Regelmatig krijgt het DONS-team bijscholing op het gebied van EHaK en BHV- vaardigheden. Ook doet ons personeel mee met de ontruimingsoefeningen van de school of die van DONS. De meeste medewerkers hebben een parttime aanstelling.

Groepsdocenten in opleiding

Bij DONS nemen we mensen aan die verantwoordelijkheid kunnen en willen nemen om zelfstandig te werken met kinderen en die de vaardigheden hebben om binnen een team te werken met groepen kinderen van verschillende leeftijden. DONS biedt twee verschillende zij-instroomtrajecten om medewerkers te laten starten die nog niet voldoen aan de kwalificatie-eisen, maar wel de potentie of voldoende relevante werkervaring bezitten om een goede DONS docent te zijn.

De twee mogelijkheden die DONS biedt om als zij-instromer te starten zijn:

- Volgen van het EVC-traject (Ervaringscertificaat) **Startbekwame Pedagogisch Medewerker** via EVC-centrum om te voldoen aan de kwalificatie eisen die de Wet Kinderopvang aan de functie stelt ([EVC-procedure Startbekwame pedagogisch medewerker kinderopvang \(kinderopvang-werkt.nl\)](https://www.evc-procedure-startbekwame-pedagogisch-medewerker-kinderopvang-kinderopvang-werkt.nl)).
- Behalen van certificaat **Pedagogiek 0-13 jaar** als aanvullend bewijs om te voldoen aan de kwalificatie eisen die de Wet Kinderopvang aan de functie stelt (zie cao-bijlage 13.1).

Formatieve inzet

EVC-traject DONS kiest ervoor om deze groepsdocenten in opleiding 100% formatief in te zetten. De medewerkers die dit traject volgen, zijn geselecteerd op basis van de competenties die zij al bezitten om de functie uit te voeren en kunnen dit via de EVC-procedure aantonen, zodat ze voldoen aan de kwalificatie-eis. Bij

DONS hebben wij ervaren dat mensen het beste leren door te doen en meters te maken binnen een verantwoorde leeromgeving. Door de medewerkers voltallig in te zetten, maken zij zich snel alle taken en werkprocessen eigen die horen bij de rol van groepsdocent bij DONS.

Pedagogiek 0-13 jaar DONS zet deze groep medewerkers in opleiding boventallig in tot zij het aanvullend certificaat hebben behaald. Deze groep start geleidelijk met het ondersteunen van de groepsdocenten bij alle taken die horen bij de rol van groepsdocent bij DONS.

Begeleiding

De verantwoorde leeromgeving voor groepsdocenten in opleiding creëren we door de juiste begeleiding in te zetten. Zo staat een groepsdocent in opleiding altijd met een ervaren medewerker op de groep, de ervaren medewerker heeft de leiding over de dag en neemt de docent in opleiding aan de hand mee. In eerste instantie focust de starter zich op het leren kennen van de dagstructuur, de kinderen, de collega's en de logistiek op de locatie. Vervolgens kan de docent in opleiding, in het bijzijn van de ervaren docent, een les geven of een overdracht naar ouders doen aan het eind van de DONS-dag. Het is een leertraject op maat waarbij de ene starter sneller thuis is in de rol dan de ander.

Om de groepsdocenten in opleiding theoretisch en praktisch te onderleggen als ondersteuning aan het EVC-traject en het behalen van het certificaat Pedagogiek 0-13 jaar, is er een bijscholingstraject ingericht door de pedagogisch coaches van DONS. Hier doen alle starters bij DONS aan mee in het eerste half jaar dat ze werkzaam zijn bij de organisatie. Het bijscholingstraject bestaat uit een opleidingsochtend pedagogische basiskennis, een opleidingsochtend over didactische basiskennis en een waar het DONS DNA en de creatieve uitingen op de vloer centraal staan.

Naast het volgen van dit bijscholingstraject volgt een persoonlijke coachingsessie van een van de pedagogisch coaches. De ontwikkelpunten die daaruit voortkomen worden gedeeld met de locatiemanager die de medewerker hierin verder begeleidt. Ook wordt binnen twee maanden na de start een ontwikkelplan gemaakt door de groepsdocent in opleiding samen met de locatiemanager. Het ontwikkelplan is een onderdeel van het personeelsdossier. In het plan staat hoe de medewerker gaat werken aan haar ontwikkeling als groepsdocent, om uiteindelijk te voldoen aan de kwalificatie-eis.

DONS beperkt de inzet van docenten in opleiding tot maximaal 40% van de bezetting per locatie. Zo zijn er altijd genoeg ervaren en gekwalificeerde docenten beschikbaar voor de begeleiding van nieuwe instroom.

Oproepkrachten

We hebben een eigen invalpool, bestaande uit overwegend hbo-geschoolde (kunst)vakdocenten.

Wanneer deze pool niet toereikend is om afwezige collega's te vervangen, maakt DONS gebruik van de samenwerking met een uitzendorganisatie, gespecialiseerd in het leveren en organiseren van flexibele arbeid, werving en selectie. We zijn kritisch wat betreft het niveau van deze medewerkers en streven naar continuïteit.